
BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2002-2003

4 APRIL 2003

**Activiteitenverslag 1999-2003 van het
Adviescomité voor gelijke kansen voor
vrouwen en mannen**

VERSLAG

NAMENS DE ADVIESCOMITÉ
VOOR GELIJKE KANSEN VOOR
VROUWEN EN MANNEN
UITGEBRACHT
DOOR DE DAMES **de BETHUNE** EN
WILLAME-BOONEN

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de dames Van Riet, voorzitter; Kestelyn-Sierens, Lizin, de heer Malmendier, mevrouw Pehlivan, de heer Remans, de dames Thijs en de Bethune en Willame-Boonen, rapporteurs.

3. Andere senator: mevrouw De Roeck.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2002-2003

4 AVRIL 2003

**Rapport d'activités 1999-2003 du Comité
d'avis pour l'égalité des chances entre
les femmes et les hommes**

RAPPORT

FAIT AU NOM
DU COMITÉ D'AVIS POUR
L'ÉGALITÉ DES CHANCES
ENTRE LES FEMMES ET LES HOMMES
PAR MMES **de BETHUNE** ET
WILLAME-BOONEN

Ont participé aux travaux de la commission :

1. Membres effectifs : Mmes Van Riet, présidente; Kestelyn-Sierens, Lizin, M. Malmendier, Mme Pehlivan, M. Remans, Mmes Thijs et de Bethune et Willame-Boonen, rapporteuses.

3. Autre sénateur: Mme De Roeck.

INHOUD

	Blz.
I. Inleiding	4
II. Regeling van de werkzaamheden	4
1. Adviezen en aanbevelingen	4
2. Resoluties	5
3. Evaluaties van het regeerwerk	5
4. Themadebatten in de plenaire vergadering	6
5. Colloquia	6
6. Deelname aan internationale conferenties	6
7. Dialoog met het maatschappelijk middenveld	7
III. Behandelde thema's in de regeerperiode 1999-2003	7
1. Op nationaal niveau	7
1. Algemene beleidsintenties van de regering	7
2. De strijd tegen het geweld jegens vrouwen	8
3. De rol en de positie van de vrouwenverenigingen in België	9
4. De genderdimensie in de statistieken	9
5. De impact van aids op de vrouw	10
6. Advies over het wetsvoorstel ter bestrijding van discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding	10
7. Advies over het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviseerende bevoegdheid	11
2. Op internationaal niveau	12
1. De leefomstandigheden van vrouwen in het buitenland	12
De situatie van de vrouwen in Afghanistan	12
De situatie van de vrouwen in Tibet	12
De rol van de vrouw in het stimuleren van het vredesproces in Israël en Palestina	12
De situatie van de vrouw in Saudi-Arabië	13
2. De actie van de Europese Unie	13
Vijfde programma in verband met de communautaire raamstrategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen	13
Prioriteiten van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie met betrekking tot de gelijkheid van kansen	13

SOMMAIRE

	Pages
I. Introduction	4
II. Organisation des travaux	4
1. Avis et recommandations	4
2. Résolutions	5
3. Évaluations du travail du gouvernement	5
4. Débats thématiques en séance plénière	6
5. Colloques	6
6. Participation à des conférences internationales	6
7. Dialogue avec la société civile	7
III. Thèmes abordés au cours de la législature 1999-2003	7
1. Au niveau national	7
1. Intentions de politique générale du gouvernement	7
2. La lutte contre la violence envers les femmes	8
3. Le rôle et la position des associations de femmes en Belgique	9
4. La dimension de genre dans les statistiques	9
5. L'impact du sida sur les femmes	10
6. Avis sur la proposition de loi tendant à lutter contre la discrimination et modifiant la loi du 15 février 1993 créant un Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme	10
7. Avis sur le projet de loi modifiant la loi du 20 juillet 1990 visant à promouvoir la présence équilibrée des hommes et des femmes dans les organes possédant une compétence d'avis	11
2. Au niveau international	12
1. La condition des femmes à l'étranger	12
La situation des femmes en Afghanistan	12
La situation des femmes au Tibet	12
Le rôle des femmes dans le processus de paix en Israël et Palestine	12
La situation des femmes en Arabie Saoudite	13
2. L'action de l'Union européenne	13
Cinquième programme concernant la stratégie-cadre communautaire en matière d'égalité entre les hommes et les femmes	13
Priorités de la présidence belge de l'Union européenne en matière d'égalité des chances	13

Netwerk van de parlementaire commissies bevoegd voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen in de lidstaten van de Europese Unie en in het Europees Parlement (CCEC)	14	Réseau des commissions parlementaires chargées de la politique d'égalité des chances entre les femmes et les hommes dans les États membres de l'Union européenne et au Parlement européen (CCEC)	14
3. De actie van de Verenigde Naties	14	3. L'action des Nations unies	14
Openbare hoorzitting betreffende het Facultatief Protocol bij het Verdrag voor de uitbanning van alle vormen van discriminatie van de vrouw (CEDAW)	14	Audition publique concernant le protocole facultatif à la Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes (CEDAW)	14
De actie van UNIFEM — Stand van zaken	15	L'action d'Unifem — État de la situation	15
Follow-up van de tenuitvoerlegging van het Actieplatform van de Wereldvrouwenconferentie van Beijing	15	Suivi de la mise en œuvre du Programme d'action de la conférence mondiale sur les femmes de Pékin	15
IV. Netwerk van de parlementaire commissies bevoegd voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen in de lidstaten van de Europese Unie en in het Europees Parlement (CCEC)	16	IV. Réseau des commissions parlementaires chargées de la politique d'égalité des chances entre les femmes et les hommes dans les États membres de l'Union européenne et au Parlement européen (CCEC)	16
V. Follow-up van de tenuitvoerlegging van het Actieplatform van de Wereldvrouwenconferentie van Beijing	17	V. Suivi de la mise en œuvre du Programme d'action de la Conférence mondiale des femmes de Pékin	17
1. Deelname aan de drieëntwintigste buitengewone zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties	17	1. Participation à la vingt-troisième session extraordinaire de l'Assemblée générale des Nations unies	17
2. Evaluatie van het Belgische regeringsbeleid	19	2. Évaluation de la politique du gouvernement belge	19
VI. Varia	19	VI. Divers	19
Bijlagen		Annexes	

I. INLEIDING

Het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen werd op 23 november 1995 opgericht ingevolge een voorstel tot wijziging van het Reglement van de Senaat dat door de vrouwelijke senatoren van alle partijen werd ingediend. Het Adviescomité werd geïnstalleerd op 18 januari 1996.

Krachtens artikel 77*bis*, § 4, van het Reglement van de Senaat heeft het Adviescomité «tot taak, op verzoek van de voorzitter van de Senaat overeenkomstig het bepaalde in artikel 24 of op eigen initiatief, adviezen te verstrekken betreffende de gelijke kansen voor vrouwen en mannen».

«Voor het overige, en binnen de perken van de in deze bepaling omschreven bevoegdheden, regelt het comité zijn werkzaamheden en beraadslaagt het overeenkomstig de bepalingen die op de vaste commissies van toepassing zijn» (artikel 77*bis*, § 5).

II. REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

1. Adviezen en aanbevelingen

In de loop van deze regeerperiode heeft het Adviescomité 18 adviezen en aanbevelingen verstrekt.

In twee gevallen werd het advies gevraagd door de voorzitter van een vaste commissie:

— Het advies over het wetsvoorstel ter bestrijding van discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, (stuk Senaat, nr. 2-12/3) is gegeven op verzoek van de commissie voor de Justitie;

— Het advies over het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid is gegeven op verzoek van de commissie voor de Binnenlandse Zaken.

Het Adviescomité heeft op verzoek van mevrouw L. Onkelinx, minister van het Gelijkekansenbeleid, een advies uitgebracht over het ontwerp-regeringsplan ter bestrijding van het geweld tegen vrouwen (stuk Senaat, nr. 2-696/1).

De andere thema's werden door het Adviescomité op eigen initiatief aangesneden.

In de meeste gevallen hield het Adviescomité hoorzittingen met experts of vertegenwoordigers van verenigingen op het terrein. Er hebben talrijke gedachte-wisselingen plaatsgevonden met de bevoegde ministers of hun vertegenwoordigers. Sommige aanbevelingen werden uitgewerkt naar aanleiding van getuigenissen. Dat was meer bepaald het geval voor de ontmoetingen met:

— Afghaanse vrouwen (stuk Senaat, nr. 2-981/1);

I. INTRODUCTION

Le Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes a été créé le 23 novembre 1995, suite à une proposition de modification du Règlement du Sénat déposée par l'ensemble des sénatrices, tous partis confondus. Il a vu le jour concrètement le 18 janvier 1996.

En vertu de l'article 77*bis*, § 4, du Règlement du Sénat, le Comité d'avis «a pour mission de donner des avis sur les questions relatives à l'égalité des chances entre les femmes et les hommes, soit à la demande du président du Sénat conformément aux dispositions de l'article 24, soit de sa propre initiative».

«Pour le surplus et dans les limites des attributions que lui reconnaît la présente disposition, le comité organise ses travaux et délibère conformément aux dispositions applicables aux commissions permanentes» (article 77*bis*, § 5).

II. ORGANISATION DES TRAVAUX

1. Avis et recommandations

Au cours de la présente législature, le Comité d'avis a rendu 18 avis et recommandations.

Dans deux cas, l'avis avait été demandé par le président d'une commission permanente:

— L'avis sur la proposition de loi tendant à lutter contre la discrimination et modifiant la loi du 15 février 1993 créant un Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme, (doc. Sénat, n° 2-12/3) a été rendu à la demande de la commission de la Justice;

— L'avis sur la proposition de loi modifiant la loi du 20 juillet 1990 visant à promouvoir la présence équilibrée des hommes et des femmes dans les organes possédant une compétence d'avis a été rendu à la demande de la commission de l'Intérieur.

Le Comité d'avis a également rendu un avis à la demande de Mme L. Onkelinx, ministre de l'Égalité des chances, sur le projet de plan du gouvernement contre la violence à l'égard des femmes (doc. Sénat, n° 2-696/1).

Les autres thèmes ont été abordés par le Comité d'avis de sa propre initiative.

Dans la plupart des cas, le Comité d'avis a procédé à des auditions d'experts ou de représentants d'associations de terrain. De nombreux échanges de vues ont eu lieu avec les ministres compétents ou leurs représentants. Certaines recommandations ont été élaborées suite à des témoignages. Ce fut le cas notamment de rencontres avec:

— des femmes afghanes (doc. Sénat, n° 2-981/1);

— Tibetaanse nonnen in ballingschap (stuk Senaat, nr. 2-1057/1);

— een jonge Saudi-Arabisch vrouw (stuk Senaat, nr. 2-1142/1).

Het Adviescomité, dat ook aandacht had voor internationale initiatieven op het vlak van de gelijkheid van mannen en vrouwen, heeft herhaaldelijk vertegenwoordigsters van de Verenigde Naties of van het Europees Parlement ontvangen, inzonderheid mevrouw Maj Britt Theorin, voorzitter van de Commissie voor vrouwenrechten en gelijke kansen van het Europees Parlement, en mevrouw Noeleen Heyzer, *executive director* van het VN-Ontwikkelingsfonds voor de vrouw.

2. Resoluties

In bepaalde gevallen heeft het Adviescomité zijn verslag niet afgesloten met aanbevelingen, maar heeft het geopteerd voor de indiening van een apart voorstel van resolutie dat verzonden is naar en behandeld is in één van de vaste commissies. Aangezien het Adviescomité niet de bevoegdheid heeft om een voorstel in te dienen omdat het geen vaste commissie is, zijn die voorstellen telkens ondertekend door tien leden van het Adviescomité.

Dat was het geval voor:

— De situatie van de vrouwen in Afghanistan (stuk Senaat, nr. 2-981/1) — Voorstel van resolutie over de situatie van de vrouwen in Afghanistan, ingediend door mevrouw Iris Van Riet c.s. (stuk Senaat, nr. 2-983/1);

— De situatie van de vrouwen in Tibet (stuk Senaat, nr. 2-1057/1) — Voorstel van resolutie betreffende de mensenrechten in Tibet, ingediend door mevrouw Sabine de Bethune c.s. (stuk Senaat, nr. 2-1111/1);

— Voorstel van resolutie betreffende de genderdimensie in het toekomstig Europees constitutioneel Verdrag (stuk Senaat, nr. 2-1453/1), ingediend door mevrouw Iris Van Riet c.s. naar aanleiding van de jaarlijkse CCEC-conferentie te Kopenhagen;

— De genderdimensie in de statistieken (stuk Senaat, nr. 2-944/1) — Voorstel van resolutie over de genderdimensie in de statistieken, ingediend door mevrouw Iris Van Riet c.s. (stuk Senaat, nr. 2-1099/1).

De drie eerste voorstellen van resolutie zijn verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging; het vierde voorstel van resolutie is verzonden naar de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden.

3. Evaluaties van het regeringsbeleid

Het Adviescomité heeft het regeringsbeleid inzake gelijke kansen voor mannen en vrouwen regelmatig

— des nonnes tibétaines en exil (doc. Sénat, n° 2-1057/1);

— une jeune femme originaire d'Arabie Saoudite (doc. Sénat, n° 2-1142/1).

Attentif aux initiatives prises en matière d'égalité des femmes et des hommes dans les enceintes internationales, le Comité d'avis a reçu à plusieurs reprises des représentantes des Nations unies ou du Parlement européen, en particulier Mme Maj Britt Theorin, présidente de la Commission des droits de la femme et de l'égalité des chances du Parlement européen et Mme Noeleen Heyzer, *executive director* du Fonds des Nations unies pour la femme.

2. Résolutions

Dans certains cas, le Comité d'avis n'a pas conclu son rapport par des recommandations, mais a opté pour l'introduction d'une proposition de résolution distincte qui a été envoyée et traitée dans une des commissions permanentes. Le Comité d'avis n'ayant pas le pouvoir d'introduire une proposition car il n'est pas une commission permanente, ces propositions ont chaque fois été signées par dix membres du Comité d'avis.

Ce fut le cas pour:

— La situation des femmes en Afghanistan (doc. Sénat, n° 2-981/1) — Proposition de résolution sur la situation des femmes en Afghanistan déposée par Mme Iris Van Riet et consorts (doc. Sénat, n° 2-983/1);

— La situation des femmes au Tibet (doc. Sénat, n° 2-1057/1) — Proposition de résolution relative aux droits humains au Tibet déposée par Mme Sabine de Bethune et consorts (doc. Sénat, n° 2-1111/1);

— Proposition de résolution relative à la dimension de genre dans le futur traité constitutionnel européen, déposée par Mme Iris Van Riet et consorts (doc. Sénat, n° 2-1453/1), suite à la conférence annuelle CCEC de Copenhague;

— La dimension de genre dans les statistiques (doc. Sénat, n° 2-944/1) — Proposition de résolution sur la dimension de genre dans les statistiques, déposée par Mme Iris Van Riet et consorts (doc. Sénat, n° 2-1099/1).

Les trois premières propositions de résolution ont été envoyées à la commission des Relations extérieures et de la Défense; la quatrième a été envoyée à la commission des Finances et des Affaires économiques.

3. Évaluations de la politique du gouvernement

Le Comité d'avis a procédé à des évaluations régulières de la politique du gouvernement en matière

geëvalueerd. Het nodigde elk jaar de minister van het Gelijkekansenbeleid uit om haar beleidsintenties te komen toelichten, maar ook andere ministers in het kader van de *mainstreaming*. Zo heeft de heer Van den Bossche, minister van Ambtenarenzaken, in 2001 zijn visie op de gelijkheid van mannen en vrouwen bij de tenuitvoerlegging van het Copernicusplan uiteengezet; de heer Duquesne heeft hetzelfde gedaan voor de politiehervorming en de heer Daems werd als bevoegd minister voor de Regie der Gebouwen geïnterpelleerd over de projecten betreffende het vrouwenhuis « Amazone » (zie verslagen nrs. 2-154/1, 2-268/1 en 2-950/1).

In 2002 heeft het Adviescomité een eerste evaluatie gemaakt van de uitvoering van het Nationaal Plan ter bestrijding van het geweld. Het Adviescomité heeft een hoorzitting georganiseerd met mevrouw Onkelinx, minister van het Gelijkekansenbeleid, de heer Verwilghen, minister van Justitie, en mevrouw Aelvoet, minister van Volksgezondheid (stuk Senaat, nr. 2-950/1).

Bovendien werd ieder jaar op initiatief van het Adviescomité een plenaire vergadering gewijd aan de voorstelling en de evaluatie van het jaarverslag van de regering over het gelijkekansenbeleid op alle domeinen met toepassing van de wet van 6 maart 1996 strekkende tot controle op de toepassing van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die in Beijing heeft plaatsgehad van 4 tot 14 september 1995.

4. Themadebatten in de plenaire vergadering

Naast de plenaire vergadering die elk jaar wordt gewijd aan de evaluatie van het Beijing-rapport, lag het Adviescomité aan de basis van twee themadebatten in de plenaire vergadering waarbij de senatoren uitgenodigd werden hun gegroepeerde verzoeken tot toelichting van een bepaald thema in te dienen. Op 9 november 2000 hadden de vragen betrekking op twee thema's van de Wereldvrouwenmars, namelijk de armoede en het geweld waarvan vrouwen het slachtoffer zijn (*Handelingen*, Senaat, nr. 2-75). Op 22 februari 2001 had het debat betrekking op het partnergeweld (*Handelingen*, Senaat, nr. 2-97).

5. Colloquia

In samenwerking met de commissie voor de Justitie heeft het Adviescomité voor de gelijke kansen voor vrouwen en mannen op 27 april 2001 een studiedag georganiseerd over het thema « Vrouwen en partnergeweld ».

6. Deelname aan internationale conferenties

In juni 2000 reisde een delegatie van het Adviescomité af naar New York om deel te nemen aan de

d'égalité des chances entre les femmes et les hommes. La ministre de l'Égalité des chances a été invitée chaque année à venir présenter ses intentions de politique, mais aussi d'autres ministres, dans une optique de *mainstreaming*. C'est ainsi qu'en 2001, M. Van den Bossche, ministre de la Fonction publique, a exposé sa conception de l'égalité entre les femmes et les hommes dans la mise en œuvre du Plan Copernic; M. Duquesne a fait de même pour la réforme des polices et M. Daems, en tant que ministre compétent pour la Régie des Bâtiments, a été interrogé sur les projets relatifs à la maison des femmes « Amazone » (voyez les rapports n°s 2-154/1, 2-268/1 et 2-950/1).

En 2002, le Comité d'avis a procédé à une première évaluation de la mise en œuvre du Plan national de lutte contre la violence. Le Comité d'avis a entendu Mme Onkelinx, ministre de l'Égalité des chances, M. Verwilghen, ministre de la Justice, et Mme Aelvoet, en tant que ministre de la Santé publique (doc. Sénat, n° 2-950/1).

En outre, à l'initiative du Comité d'avis, une séance plénière a été consacrée chaque année à la présentation et l'évaluation du rapport annuel du gouvernement sur la politique d'égalité des chances menée dans tous les domaines en application de la loi du 6 mars 1996 visant au contrôle de l'application des résolutions de la Conférence mondiale sur les femmes réunie à Pékin du 4 au 14 septembre 1995.

4. Débats thématiques en séance plénière

Outre la séance plénière consacrée chaque année à l'évaluation du rapport « Pékin », le Comité d'avis a été à l'origine de deux débats thématiques en séance plénière en invitant les sénateurs à introduire des demandes d'explications groupées sur un thème déterminé. Le 9 novembre 2000, les questions concernaient les deux thèmes de la Marche mondiale des femmes, à savoir la pauvreté et la violence dont sont victimes les femmes (*Annales*, Sénat, n° 2-75). Le 22 février 2001, le débat a porté sur la violence au sein du couple (*Annales*, Sénat, n° 2-97).

5. Colloques

En collaboration avec la commission de la Justice, le Comité d'avis pour l'égalité des chances a organisé le 27 avril 2001 une journée d'étude sur le thème « Femmes et violence au sein du couple ».

6. Participation à des conférences internationales

Au mois de juin 2000, une délégation du Comité d'avis s'est rendue à New York pour y assister à la

Wereldvrouwenconferentie van de Verenigde Naties («Beijing+5»).

Op Europees niveau neemt het Adviescomité elk jaar deel aan de conferentie van het netwerk van parlementaire commissies bevoegd voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen in de lidstaten van de Europese Unie en in het Europees Parlement, dat door de Belgische Senaat in 1997 is opgericht. Die conferenties vonden plaats te Madrid in 1999, te Berlijn in 2000, te Stockholm in 2001 en te Kopenhagen in 2002. Er heeft bovendien op 31 maart 2003 een buitengewone vergadering plaatsgevonden te Athene.

Ten slotte heeft een delegatie van het Adviescomité deelgenomen aan een studiereis naar Helsinki van 20 tot 25 april 2002.

7. Dialoog met het maatschappelijk middenveld

Vóór de wijziging op 22 november 2001 van artikel 23, § 8, van het Reglement van de Senaat, waarbij het principe van de openbaarheid van de commissievergaderingen in het Reglement werd opgenomen, heeft het Adviescomité op geregelde tijdstippen openbare vergaderingen georganiseerd met de toestemming van de voorzitter van de Senaat. Die vergaderingen boden de gelegenheid voor verrijkende uitwisselingen met de vrouwenverenigingen, de academische wereld, de besturen die actief zijn op het vlak van de gelijkheid van mannen en vrouwen en met andere actoren op het terrein.

III. BEHANDELDETHEMA'SINDEREGERPERIODE 1999-2003

1. Op nationaal niveau

1. Algemene beleidsintenties van de regering

Het Adviescomité nodigde elk jaar mevrouw Onkelinx, minister van het Gelijkekansenbeleid, uit om haar beleidsintenties op het stuk van de gelijkheid voor het daaropvolgende jaar toe te lichten.

In 2001 lag de klemtoon op het transversale karakter van het gelijkekansenbeleid en heeft het Adviescomité ook andere ministers uitgenodigd om toelichting te geven bij de maatregelen die zij overwogen voor de concretisering van de gelijkheid in aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoorden. De keuze viel op twee departementen waar een belangrijke hervorming aan de gang was, namelijk de politiehervorming waarvoor de heer Duquesne, minister van Binnenlandse Zaken, bevoegd is en de modernisering van de federale openbare besturen die tot de bevoegdheid behoort van de heer Van den Bossche, minister van Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Besturen.

Conférence mondiale des femmes organisée par les Nations unies («Pékin +5»).

Au niveau européen, le Comité d'avis participe chaque année à la conférence du réseau des commissions parlementaires chargées de l'égalité des chances dans les États membres de l'Union européenne et au Parlement européen, créé par le Sénat belge en 1997. Ces conférences ont eu lieu à Madrid en 1999, à Berlin en 2000, à Stockholm en 2001 et à Copenhague en 2002. Une réunion extraordinaire a en outre eu lieu à Athènes le 31 mars 2003.

Enfin, une délégation du Comité d'avis a participé à un voyage d'études à Helsinki du 20 au 25 avril 2002.

7. Dialogue avec la société civile

Avant la modification, le 22 novembre 2001, de l'article 23, § 8, du Règlement du Sénat pour y inscrire le principe de la publicité des réunions de commission, le Comité d'avis a régulièrement organisé des réunions publiques, avec l'autorisation du président du Sénat. Ces réunions ont été l'occasion d'échanges fructueux avec les organisations de femmes, le monde académique, les administrations actives dans le domaine de l'égalité entre hommes et femmes et autres acteurs de terrain.

III. THÈMES ABORDÉS AU COURS DE LA LÉGISLATURE 1999-2003

1. Au niveau national

1. Intentions de politique générale du gouvernement

Chaque année, le Comité d'avis a invité Mme Onkelinx, ministre de l'Égalité des chances, à venir présenter ses intentions de politique en matière d'égalité pour l'année à venir.

En 2001, l'accent ayant été mis sur le caractère transversal de la politique d'égalité des chances, le Comité d'avis a également invité d'autres ministres à exposer les mesures qu'ils envisageaient pour concrétiser l'égalité dans les matières relevant de leurs compétences. Le choix s'est porté sur deux départements au sein desquels une réforme importante était en cours, à savoir la réforme des polices, relevant de M. Duquesne, ministre de l'Intérieur, et la Modernisation de l'administration fédérale, relevant des compétences de M. Van den Bossche, ministre de la Fonction publique et de la Modernisation de l'administration.

Na de verschillende ministers te hebben gehoord, bracht het Adviescomité elk jaar een advies uit (in 2000: verslag van de dames Lizin en de Bethune — stuk Senaat, nr. 2-154/1; in 2001: verslag van de dames Kestelijn-Sierens, Willame-Boonen en Kaçar — stuk Senaat, nr. 2-268/1; in 2002: verslag van mevrouw Willame-Boonen — stuk Senaat, nr. 2-950/1).

2. De strijd tegen het geweld jegens vrouwen

In de regeerperiode 1999-2003 heeft het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen een belangrijk deel van zijn werkzaamheden gewijd aan het thema van de strijd tegen het geweld waarvan vrouwen het slachtoffer zijn, in het bijzonder het partnergeweld.

Op initiatief van het Adviescomité werden er in de plenaire vergadering twee themadebatten georganiseerd waarbij de senatoren uitgenodigd werden om hun gegroepeerde verzoeken tot toelichting van een thema in te dienen. Het debat van 9 november 2000 ging over de thema's van de Wereldvrouwenmars, namelijk de armoede en het geweld waarvan vrouwen het slachtoffer zijn. Het debat van 22 februari 2001 handelde over het partnergeweld (*Handelingen*, Senaat, nrs. 2-75 en 2-97).

Het Adviescomité ontmoette tweemaal de heren Jean-Paul Graver en Roland Mayerl, medebezielers van de Witte Lint Campagne («Mannen zetten zich in tegen het geweld jegens vrouwen»).

Na afloop van die debatten heeft het Adviescomité beslist op 27 april 2001 een openbare studiedag te organiseren over het thema van het partnergeweld in samenwerking met de commissie voor de Justitie. Die studiedag was meer bepaald een gelegenheid om de getuigenissen van de slachtoffers of van de verenigingen op het terrein te toetsen aan de ervaring van de politiediensten en de leden van het parket die gespecialiseerd zijn in slachtofferopvang. Ter afronding van deze dag hebben de ministers van het Gelijkekansenbeleid en van Justitie hun toekomstige beleidsintenties terzake uiteengezet.

Op verzoek van mevrouw Onkelinx, minister van het Gelijkekansenbeleid, heeft het Adviescomité een advies uitgebracht over het ontwerp van Nationaal Plan ter bestrijding van het geweld jegens vrouwen. Het Adviescomité heeft bij die gelegenheid talrijke opmerkingen geformuleerd waarmee rekening is gehouden in het definitieve plan (stuk Senaat, nr. 2-696/1 — Verslag van mevrouw Pehlivan en de heer Malmendier).

Een jaar na de goedkeuring van het Plan ter bestrijding van het geweld jegens vrouwen heeft het Adviescomité de belangrijkste betrokken ministers, met name mevrouw Onkelinx, minister van het Gelijke-

Après avoir entendu les différents ministres, le Comité d'avis a formulé chaque année un avis (en 2000: rapport fait par Mmes Lizin et de Bethune, doc. Sénat, n° 2-154/1; en 2001: rapport fait par Mmes Kestelijn-Sierens, Willame-Boonen et Kaçar, doc. Sénat, n° 2-268/1; en 2002: rapport fait par Mme Willame-Boonen, doc. Sénat, n° 2-950/1).

2. La lutte contre la violence envers les femmes

Au cours de la législature 1999-2003, le Comité d'avis pour l'égalité des chances a consacré une part importante de ses travaux à la thématique de la lutte contre la violence dont sont victimes les femmes, plus particulièrement la violence au sein du couple.

À l'initiative du Comité d'avis, deux débats thématiques ont été organisés en séance plénière en invitant les sénateurs à introduire des demandes d'explications groupées sur un thème. Le débat du 9 novembre 2000 a porté sur les thèmes de la Marche mondiale des femmes, à savoir la pauvreté et la violence que subissent les femmes, et le débat du 22 février 2001 sur la violence au sein du couple (*Annales*, Sénat, n°s 2-75 et 2-97).

Le Comité d'avis a rencontré à deux reprises MM. Jean-Paul Graver et Roland Mayerl, coanimateurs de la campagne du Ruban Blanc («Des hommes se mobilisent contre les violences faites aux femmes»).

Suite à ces débats, le Comité d'avis a décidé d'organiser, le 27 avril 2001, en collaboration avec la commission de la Justice, une journée d'étude publique sur le thème de la violence au sein du couple. Cette journée d'étude a notamment été d'occasion de confronter des témoignages de victimes et d'associations de terrain avec l'expérience des services de police et de membres du parquet spécialisés dans l'accueil des victimes. En conclusion de cette journée, les ministres de l'Égalité des chances et de la Justice ont exposé leurs intentions de politique future en la matière.

À la demande de Mme Onkelinx, ministre de l'Égalité des chances, le Comité d'avis a rendu un avis sur le projet de plan national de lutte contre la violence à l'égard des femmes. Le Comité d'avis a formulé à cette occasion de nombreuses remarques dont il a été tenu compte dans le plan définitif (doc. Sénat, n° 2-696/1 — Rapport fait par Mme Pehlivan et M. Malmendier).

Un an après l'adoption du Plan de lutte contre la violence, le Comité d'avis a invité les principaux ministres impliqués, à savoir Mme Onkelinx, ministre de l'Égalité des chances, M. Verwilghen, ministre de

kansenbeleid, de heer Verwilghen, minister van Justitie, en mevrouw Aelvoet, minister van Volksgezondheid, uitgenodigd om een eerste balans voor te leggen met betrekking tot de tenuitvoerlegging van het plan. Na diverse hoorzittingen, meer bepaald met geneesheren die geconfronteerd worden met mishandelde vrouwen, heeft het Adviescomité nieuwe aanbevelingen geformuleerd voor de regering (stuk Senaat, nr. 2-950/1 — Verslag van mevrouw Willame-Boonen).

3. De rol en de positie van de vrouwenverenigingen in België

In november 2001 werd het Adviescomité uitgenodigd voor een bezoek aan de inrichtingen van het vrouwenhuis «Amazone». Tijdens dat bezoek werd met de vrouwenverenigingen van gedachten gewisseld over hun activiteiten, structuren en de moeilijkheden die ze ondervinden met betrekking tot de overheidssubsidiëring.

Toentertijd was een voorontwerp van wet tot oprichting van een Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen in voorbereiding. Het Adviescomité volgde nauwgezet de voortgang van de werkzaamheden in verband met dit ontwerp, dat ten slotte werd ingediend bij de Kamer van volksvertegenwoordigers op 10 juli 2002 en vervolgens geëvoceerd door de Senaat (stuk Senaat, nr. 2-1327/1) en dat kracht van wet kreeg op 16 december 2002.

Naar aanleiding van de oprichting van dit instituut heeft het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen mevrouw M. Van Nuland, directrice van Amazone, verzocht toelichting te geven bij haar zienswijze op de toekomstige verhoudingen tussen Amazone en haar inwoners enerzijds en het instituut anderzijds.

Op basis van die hoorzitting en de informatie die verkregen werd tijdens het bezoek aan Amazone, heeft het Adviescomité aanbevelingen betreffende de vrouwenverenigingen, Amazone en het instituut uitgewerkt (stuk Senaat, nr. 2-943/1 — Verslag van de dames Kestelijn-Sierens en de Bethune).

4. De genderdimensie in de statistieken

Verslag van mevrouw Pehlivan

Stuk Senaat, nr. 2-944/1.

Naar aanleiding van de algemene sociaal-economische enquête 2001 achtte het Adviescomité het nuttig aanbevelingen te formuleren met het oog op een betere inachtneming van de genderdimensie in dit soort enquêtes in de toekomst. In het kader van een ruimere interpretatie van de problematiek heeft het Adviescomité zich gebogen over de werking van

la Justice, et Mme Aelvoet en tant que ministre de la Santé publique, à venir présenter un premier bilan de la mise en œuvre du plan. Après diverses auditions, notamment avec des médecins confrontés à des cas de femmes battues, le Comité d'avis a rédigé de nouvelles recommandations à l'intention du gouvernement (doc. Sénat, n° 2-950/1 — Rapport fait par Mme Willame-Boonen).

3. Le rôle et la position des associations de femmes en Belgique

En novembre 2001, le Comité d'avis a été invité à visiter les installations de la maison des femmes «Amazone». Cette visite a été l'occasion d'échanges de vues avec les associations de femmes sur leurs activités, leurs structures et les difficultés qu'elles rencontrent, notamment au niveau de leur subventionnement par les pouvoirs publics.

À cette époque, un avant-projet de création d'un Institut pour l'égalité des femmes et des hommes était en préparation. Le Comité d'avis a suivi de près l'évolution des travaux concernant ce projet d'institut, qui a finalement été déposé le 10 juillet 2002 à la Chambre des représentants, puis évoqué au Sénat (doc. Sénat, n° 2-1327/1) et qui est devenu loi le 16 décembre 2002.

Suite à la création de cet institut, le Comité d'avis pour l'égalité des chances a invité Mme M. Van Nuland, directrice d'Amazone, à venir exposer la manière dont elle envisageait les rapports futurs entre Amazone et ses habitantes, d'une part, et l'institut, d'autre part.

Sur la base de cette audition et des informations recueillies lors de la visite d'Amazone, le Comité d'avis a élaboré des recommandations concernant les associations de femmes, Amazone et l'institut (doc. Sénat, n° 2-943/1 — Rapport fait par Mmes Kestelijn-Sierens et de Bethune).

4. La dimension de genre dans les statistiques

Rapport fait par Mme Pehlivan

Doc. Sénat, n° 2-944/1.

Suite à l'enquête socio-économique générale 2001, le Comité d'avis a estimé utile de formuler des recommandations afin que la dimension de genre soit mieux prise en compte à l'avenir dans des enquêtes de ce genre. Élargissant la problématique, le Comité d'avis s'est penché sur le fonctionnement de l'Institut national des statistiques. M. Cheruy, directeur général de

het Nationaal Instituut voor de statistiek. Er vond een hoorzitting plaats met de heer Cheruy, directeur-generaal van voornoemd instituut, en mevrouw Garcia, docent aan de UCL.

Het Adviescomité heeft een voorstel van resolutie over de genderdimensie in de statistieken uitgewerkt (stuk Senaat, nr. 2-1099/1) dat naar de commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden werd verzonden.

5. De impact van aids op de vrouw

Verslag van de dames de Bethune en Kaçar

Stuk Senaat, nr. 2-1202/1.

Het Adviescomité heeft specialisten in de strijd tegen aids verzocht een uiteenzetting te geven over de huidige situatie in België en op wereldvlak. Er werd een hoorzitting georganiseerd met:

— mevrouw A. Buvé, geneesheer bij het Instituut voor de Tropische Geneeskunde te Antwerpen, Eenheid HIV/SOA research en interventie;

— mevrouw Temmerman, gynaecologe, professor aan het departement gynaecologie van de Universiteit Gent;

— mevrouw B. Minne, verantwoordelijke voor de bilaterale samenwerking met Latijns-Amerika en Azië en genderconsultant op het kabinet van de heer E. Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking;

— de heer D. Van der Roost, adviseur inzake volksgezondheid en indirecte bilaterale samenwerking op het kabinet van de heer E. Boutmans, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking;

— de heer J. Labeeuw, aidsexpert bij de directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking.

Vervolgens heeft het Adviescomité aanbevelingen geformuleerd met betrekking tot, enerzijds, het Belgisch beleid inzake volksgezondheid en, anderzijds, het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking.

6. Advies over het wetsvoorstel ter bestrijding van discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding

Verslag van mevrouw Laloy, stuk Senaat, nr. 2-12/3

Tweede verslag van de heer Cornil, stuk Senaat, nr. 2-12/9

1. Op verzoek van de commissie voor de Justitie heeft het Adviescomité een eerste advies uitgebracht over voornoemd wetsvoorstel. Dat advies had alleen betrekking op de aspecten van het voorstel die verband hielden met de opdrachten van het Adviesco-

mité, et Mme Garcia, chargée d'enseignement et de recherche à l'UCL, ont été entendus.

Le Comité d'avis a élaboré une proposition de résolution sur la dimension de genre dans les statistiques (doc. Sénat, n° 2-1099/1) qui a été envoyée à la commission des Finances et des Affaires économiques.

5. L'impact du sida sur les femmes

Rapport fait par Mmes de Bethune et Kaçar

Doc. Sénat, n° 2-1202/1.

Le Comité d'avis a invité des spécialistes de la lutte contre le sida à venir exposer la situation actuelle en Belgique et dans le monde. Ont été entendus :

— Mme A. Buvé, médecin à l'Institut de médecine tropicale d'Anvers, unité de recherche et d'intervention sur le sida;

— Mme M. Temmerman, gynécologue, professeur au département de gynécologie à l'Université de Gand;

— Mme B. Minne, responsable de la coopération bilatérale avec l'Amérique latine et l'Asie et conseillère en matière de genre au cabinet de M. E. Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement;

— M. D. Van der Roost, conseiller en santé publique et coopération bilatérale indirecte au cabinet de M. E. Boutmans, secrétaire d'État à la Coopération au développement;

— M. J. Labeeuw, expert sida à la direction générale de la Coopération au développement.

Le Comité d'avis a ensuite formulé des recommandations concernant, d'une part, la politique belge de la santé et, d'autre part, la politique de coopération au développement.

6. Avis sur la proposition de loi tendant à lutter contre la discrimination et modifiant la loi du 15 février 1993 créant un Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme

Rapport fait par Mme Laloy, doc. Sénat, n° 2-12/3

Second rapport fait par M. Cornil, doc. Sénat, n° 2-12/9.

1. Le Comité d'avis a rendu un premier avis sur la proposition de loi susmentionnée à la demande de la commission de la Justice. Cet avis portait uniquement sur les aspects de la proposition qui avaient un rapport avec les missions du Comité d'avis, à savoir

mité, namelijk de aangelegenheden betreffende de gelijke kansen voor vrouwen en mannen.

Ter voorbereiding van zijn advies heeft het Adviescomité een hoorzitting georganiseerd met mevrouw Van Varenbergh, voorzitter van de Federale Raad van de gelijke kansen voor mannen en vrouwen en met de heer Vanlaere, adjunct-adviseur bij de directie van de Gelijke Kansen van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, alsook met de heer J. Leman, directeur van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding.

In zijn advies stelde het Adviescomité in hoofdzaak voor de discriminatie op grond van geslacht uit het wetsvoorstel te halen en op te nemen in een afzonderlijke wetgeving wegens het transversale karakter van deze vorm van discriminatie.

Er werden verscheidene amendementen ingediend, die ten minste gedeeltelijk tegemoet kwamen aan de bekommelingen die in dit advies werden uitgedrukt.

2. Een jaar later bracht het Adviescomité een tweede advies uit waarin het de noodzaak om rekening te houden met het transversale karakter van de discriminaties tussen mannen en vrouwen opnieuw bevestigde. Het Adviescomité was weliswaar voorstander van het principe van de bestrijding van discriminatie op grond van het wetsvoorstel, maar stelde daarenboven de oprichting van een onafhankelijk instituut voor dat moet toezien op de gelijkheid van kansen voor vrouwen en mannen.

7. Advies over het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid

Verslag van de heer Malmendier

Stuk Senaat, nr. 2-1069/3.

Op verzoek van de commissie voor de Binnenlandse Zaken en voor de Administratieve Aangelegenheden heeft het Adviescomité een advies uitgebracht over voornoemd wetsontwerp. Het advies omvatte met name twee voorstellen van amendement op het wetsontwerp. Die amendementen werden ingediend door mevr. Van Riet en ondertekend door andere leden van het Adviescomité (stuk Senaat, nr. 2-1069/4). Ze werden aangenomen met 10 stemmen bij één onthouding door de commissie voor de Binnenlandse Zaken en voor de Administratieve Aangelegenheden. Het aldus geamendeerde ontwerp werd verzonden naar de Kamer van volksvertegenwoordigers, die het zonder verdere amendementen heeft goedgekeurd.

les questions relatives à l'égalité des chances entre les femmes et les hommes.

Pour préparer son avis, le Comité d'avis a entendu Mme Van Varenbergh, présidente du Conseil fédéral de l'égalité entre les hommes et les femmes, et M. Vanlaere, conseiller-adjoint à la direction de l'Égalité des chances du ministère de l'Emploi et du Travail, ainsi que M. J. Leman, directeur du Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme.

Dans son avis, le Comité d'avis proposait essentiellement de retirer de la proposition de loi les discriminations fondées sur le sexe pour y consacrer plutôt une législation distincte en raison du caractère transversal de ce type de discrimination.

Plusieurs amendements ont été déposés, qui rencontraient au moins partiellement les préoccupations exprimées dans cet avis.

2. Un an plus tard, le Comité d'avis a rendu un second avis dans lequel il réaffirmait la nécessité de tenir compte du caractère transversal des discriminations entre hommes et femmes. Il soutenait toutefois le principe de lutte contre les discriminations à la base de la proposition de loi, mais proposait en outre de créer un institut indépendant chargé de veiller à l'égalité des hommes et des femmes.

7. Avis sur le projet de loi modifiant la loi du 20 juillet 1990 visant à promouvoir la présence équilibrée des hommes et des femmes dans les organes possédant une compétence d'avis

Rapport fait par M. Malmendier.

Doc. Sénat, n° 2-1069/3.

Le Comité d'avis a rédigé un avis sur le projet de loi susmentionné à la demande de la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives. L'avis comportait notamment deux propositions d'amendement au projet de loi. Ces amendements ont été déposés par Mme Van Riet et signés par d'autres membres du Comité d'avis (doc. Sénat, n° 2-1069/4) et ont été adoptés par 10 voix et 1 abstention par la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives. Le projet ainsi amendé a été transmis à la Chambre des représentants qui l'a adopté sans autre amendement.

2. Op internationaal niveau

1. De leefomstandigheden van vrouwen in het buitenland

De situatie van de vrouwen in Afghanistan

Verslag van mevrouw Lizin

Stuk Senaat, nr. 2-981/1.

Op 12 december 2001 heeft het Adviescomité in samenwerking met de commissie « Vrouwen en Ontwikkeling » een ontmoeting georganiseerd met een groep Afghaanse vrouwen die op bezoek waren in Brussel op uitnodiging van het VN-fonds voor de ontwikkeling van de vrouw (Unifem) en met de steun van de Belgische regering.

Die ontmoeting vond plaats in het halfroond van de Senaat in aanwezigheid van een groot aantal vertegenwoordigers van de vrouwen-NGO's.

Mevrouw N. Heyzer, *executive director* van Unifem heeft toelichting gegeven bij de aanbevelingen van het Fonds van de Verenigde Naties. Verschillende vertegenwoordigers van NGO's namen het woord (Amnesty International, Solidariteit Afghanistan en Oxfam Solidariteit) evenals mevrouw Funes-Noppen, bijzondere commissaris van de directie-generaal Internationale Samenwerking, en mevrouw B. Minne, vertegenwoordigster van de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking.

Na afloop van de vergadering heeft het Adviescomité een voorstel van resolutie ingediend, dat vervolgens werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging (stuk Senaat, nr. 2-983/1).

De situatie van de vrouwen in Tibet

Verslag van mevrouw de Bethune

Stuk Senaat, nr. 2-1057/1.

Twee Tibetaanse nonnen in ballingschap hebben een getuigenis afgelegd over de toestand van de mensenrechten in Tibet, met name de vrouwenrechten.

Vervolgens heeft het Adviescomité een voorstel van resolutie betreffende de mensenrechten in Tibet ingediend (stuk Senaat, nr. 2-1111/1).

De rol van de vrouw in het stimuleren van het vredesproces in Israël en Palestina

Verslag van mevrouw Kestelijn-Sierens en de heer Malmendier

Stuk Senaat, nr. 2-1056/1.

2. Au niveau international

1. La condition des femmes à l'étranger

La situation des femmes en Afghanistan

Rapport fait par Mme Lizin

Doc. Sénat, n° 2-981/1.

Le 12 décembre 2001, le Comité d'avis a organisé, en collaboration avec la Commission femmes et développement, une rencontre avec un groupe de femmes afghanes en visite à Bruxelles à l'invitation du Fonds des Nations unies pour les femmes (Unifem) et avec le soutien du gouvernement belge.

Cette rencontre a eu lieu dans l'hémicycle du Sénat, en présence d'un grand nombre de représentantes des ONG de femmes.

Mme N. Heyzer, *executive director* de Unifem, a exposé les recommandations du Fonds des Nations unies. Plusieurs représentants d'ONG ont pris la parole (Amnesty International, Solidarité Afghanistan et Oxfam Solidarité), ainsi que Mme Funes-Noppen, commissaire spéciale à la direction générale de la Coopération internationale, et Mme B. Minne, représentante du secrétaire d'État à la Coopération au développement.

À l'issue de la réunion, le Comité d'avis a présenté une proposition de résolution qui a ensuite été soumise à la commission des Relations extérieures et de la Défense (doc. Sénat, n° 2-983/1).

La situation des femmes au Tibet

Rapport fait par Mme de Bethune

Doc. Sénat, n° 2-1057/1.

Deux religieuses tibétaines en exil ont témoigné de la situation des droits humains au Tibet, en particulier des droits de la femme.

Le Comité d'avis a ensuite déposé une proposition de résolution relative aux droits humains au Tibet (doc. Sénat, n° 2-1111/1).

Le rôle des femmes dans le processus de paix en Israël et Palestine

Rapport fait par Mme Kestelijn-Sierens et M. Malmendier.

Doc. Sénat, n° 2-1056/1.

Het Adviescomité ontving mevrouw Lermann en mevrouw Anastas, respectievelijk Palestijnse en Israëlische, die in België verbleven op uitnodiging van de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links binnen het Europees Parlement om de stem te laten horen van de Israëlische en Palestijnse vrouwen die ijveren voor de vrede. Zij hebben hun visie op het Israëliisch-Palestijns conflict en op de rol van de vrouw in het vredesproces uiteengezet.

De situatie van de vrouw in Saudi-Arabië

Verslag van de dames Lizin en Kaçar

Stuk Senaat, nr. 2-1142/1.

Een jonge Saudi-Arabische vrouw kwam voor het Adviescomité getuigenis afleggen van de leefsituatie van de vrouw in haar land.

Naar aanleiding van die hoorzitting heeft het Adviescomité aanbevelingen aan de Belgische regering goedgekeurd waarin de discriminatie van de vrouw in Saudi-Arabië wordt belicht en waarmee rekening moet worden gehouden in de bilaterale betrekkingen tussen België en Saudi-Arabië, de Europese Unie en Saudi-Arabië, alsook binnen de multilaterale instanties.

2. De actie van de Europese Unie

Vijfde programma in verband met de communautaire raamstrategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen

Verslag van de heer Remans

Stuk Senaat, nr. 2-645/1.

Mevrouw Maj Britt Theorin, voorzitter van de Commissie voor vrouwenrechten en gelijke kansen van het Europees Parlement, kwam toelichting geven bij het vijfde programma in verband met de communautaire raamstrategie inzake de gelijkheid van mannen en vrouwen (2002-2005). Vervolgens heeft het Adviescomité een ambtenaar van de directie van de Gelijke Kansen van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid uitgenodigd om nadere uitleg te verstrekken over de Belgische initiatieven in het kader van het vijfde actieprogramma.

Prioriteiten van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie met betrekking tot de gelijkheid van kansen

Gezamenlijk verslag met het Adviescomité voor maatschappelijke emancipatie van de Kamer, opgesteld door mevrouw Lizin (Senaat) en mevrouw Drion (Kamer).

Stuk Senaat, nr. 2-802/1.

Le Comité d'avis a reçu Mme Lermann, palestinienne, et Mme Anastas, israélienne, qui se trouvaient en Belgique à l'invitation du Groupe confédéral de la gauche unitaire européenne/ gauche verte nordique du Parlement européen, afin de faire entendre les voix des femmes israéliennes et palestiniennes qui travaillent pour la paix. Celles-ci ont exposé leur vision du conflit israélo-palestinien et du rôle des femmes dans le processus de paix.

La situation des femmes en Arabie Saoudite

Rapport fait par Mmes Lizin et Kaçar

Doc. Sénat, n° 2-1142/1.

Une jeune femme originaire d'Arabie Saoudite est venue témoigner au Comité d'avis de la condition des femmes dans son pays.

Suite à cette audition, le Comité d'avis a adopté des recommandations au gouvernement belge visant à mettre en évidence et à tenir compte des discriminations subies par les femmes en Arabie Saoudite dans les relations bilatérales entre la Belgique et l'Arabie Saoudite, l'Union européenne et l'Arabie Saoudite, ainsi qu'au sein des instances multilatérales.

2. L'action de l'Union européenne

Cinquième programme concernant la stratégie-cadre communautaire en matière d'égalité entre les hommes et les femmes

Rapport fait par M. Remans.

Doc. Sénat, n° 2-645/1.

Mme Maj Britt Theorin, présidente de la Commission des droits de la femme et de l'égalité des chances du Parlement européen est venue présenter le cinquième programme concernant la stratégie-cadre communautaire en matière d'égalité entre les hommes et les femmes (2002-2005). Le Comité d'avis a ensuite invité une fonctionnaire de la direction de l'Égalité des chances du ministère de l'Emploi et du Travail à venir exposer les initiatives prises par la Belgique dans le cadre de ce cinquième programme d'action.

Priorités de la présidence belge de l'Union européenne en matière d'égalité des chances

Rapport commun avec le Comité d'avis pour l'émancipation sociale de la Chambre, de Mme Lizin (Sénat) et Mme Drion (Chambre).

Doc. Sénat, n° 2-802/1.

Mevrouw L. Onkelinx, minister van het Gelijke-kansenbeleid, en de heer F. Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Pensioenen, hebben voor de Adviescomités van Kamer en Senaat nadere uitleg gegeven bij de prioriteiten die België met betrekking tot de gelijke kansen voor mannen en vrouwen zou verdedigen in het raam van het voorzitterschap van de Europese Unie met betrekking tot de gelijke kansen voor mannen en vrouwen.

Vervolgens hebben de overkoepelende vrouwenraden (Federale Raad van de gelijke kansen voor mannen en vrouwen, *Conseil des femmes francophones* en Nederlandstalige Vrouwenraad, en Commissie voor vrouwen en ontwikkeling) hun opmerkingen geformuleerd en hun visie uiteengezet op de prioriteiten die in het kader van het voorzitterschap moeten worden gevolgd.

Na die hoorzittingen hebben de verenigde adviescomités een uitvoerig advies verstrekt over meer bepaald de noodzaak van een continue beleidsvoering ten aanzien van de verwezenlijkingen onder het Zweedse voorzitterschap; de institutionele mechanismen en de *mainstreaming*; de uitbreiding van de Europese Unie; het tewerkstellingsbeleid en het socialezekerheidsbeleid; het asiel- en migratiebeleid, enz.

Netwerk van de parlementaire commissies bevoegd voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen in de lidstaten van de Europese Unie en in het Europees Parlement (CCEC)

Zie afdeling IV.

3. De actie van de Verenigde Naties

Openbare hoorzitting betreffende het Facultatief Protocol bij het Verdrag voor de uitbanning van alle vormen van discriminatie van de vrouw (CEDAW)

Verslag van mevrouw Willame-Boonen

Stuk Senaat, nr. 2-233/1.

Het Adviescomité heeft een advies uitgebracht over:

— het voorstel van resolutie inzake de ratificatie van het facultatief klachtrechtprotocol bij het Verenigde Naties-Verdrag voor de uitbanning van alle vormen van discriminatie van de vrouw, ingediend door mevrouw de Bethune c.s. (stuk Senaat, nr. 2-215/1);

— het voorstel van resolutie inzake de ratificatieprocedure van het facultatief protocol bij het Verenigde Naties-Verdrag voor de uitbanning van alle vormen van discriminatie van de vrouw, ingediend door mevrouw Lindekens c.s. (stuk Senaat, nr. 2-299/1).

Mme L. Onkelinx, ministre de l'Égalité des chances, et M. F. Vandenbroucke, ministre des Affaires sociales et des Pensions, sont venus exposer aux Comités d'avis de la Chambre et du Sénat les priorités que défendrait la Belgique dans le cadre de la présidence de l'Union européenne en matière d'égalité des chances entre les hommes et les femmes.

Les coordinations des mouvements de femmes (Conseil fédéral de l'égalité des chances entre les hommes et les femmes, Conseil des femmes francophones et *Nederlandstalige Vrouwenraad*, et Commission femmes et développement) ont ensuite formulé leurs remarques et développé leur conception des priorités à suivre dans le cadre de la présidence.

Après ces auditions, les Comités d'avis réunis ont rendu un avis détaillé concernant notamment la nécessité de travailler dans la continuité par rapport aux réalisations de la présidence suédoise; les mécanismes institutionnels et le *mainstreaming*; l'élargissement de l'Union européenne; les politiques d'emploi et de sécurité sociale; la politique d'asile et d'immigration, etc.

Réseau des commissions parlementaires chargées de la politique d'égalité des chances entre les femmes et les hommes dans les États membres de l'Union européenne et au Parlement européen (CCEC)

Voir la section IV.

3. L'action des Nations unies

Audition publique concernant le Protocole facultatif à la Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes (CEDAW)

Rapport fait par Mme Willame-Boonen

Doc. Sénat, n° 2-233/1.

Le Comité d'avis a rendu un avis sur:

— la proposition de résolution relative à la ratification du Protocole facultatif instaurant une procédure de plainte, additionnel à la Convention des Nations unies sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes, déposée par Mme de Bethune et consorts (doc. Sénat, n° 2-215/1);

— la proposition de résolution relative à la procédure de ratification du Protocole facultatif additionnel à la Convention des Nations unies sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes, déposée par Mme Lindekens et consorts (doc. Sénat, n° 2-299/1).

Het Adviescomité had vooraf een hoorzitting georganiseerd met mevrouw Lily Boeykens, voorzitter van het Europees Centrum van de Internationale Vrouwenraad, en met mevrouw Aloïsa Wörgetter, voorzitter van de *ad hoc* werkgroep van de VN-commissie betreffende de status van de vrouw. Die werkgroep heeft het facultatief protocol voorbereid.

In zijn advies vraagt het Adviescomité met aandrang dat België het facultatief protocol zo snel mogelijk ratificeert en dit uiterlijk op het einde van de huidige regeerperiode. Daarnaast stelt het voor dat België een amendement op dat protocol indient, zodra dit protocol in werking zal zijn getreden, opdat er duidelijke termijnen voor de afhandeling van de klachten worden ingeschreven.

De actie van Unifem — Stand van zaken

Verslag van de dames de Bethune en Kaçar

Stuk Senaat, nr. 2-1487/1.

Het Adviescomité nodigde mevrouw Noeleen Heyzer, *executive director* van het VN-fonds voor de ontwikkeling van de vrouw (Unifem), uit om toelichting te geven bij de verschillende actieruimten van Unifem en bij de wijze waarop de bijdrage van de donorlanden de voorbije jaren is aangewend.

De uiteenzetting had voornamelijk betrekking op drie thema's:

1. Vrede en veiligheid;
2. Zekerheid en economische rechten van de vrouw — « *gender budgeting* »;
3. Mensenrechten.

Het Adviescomité heeft een advies uitgebracht waarin het de Belgische regering vraagt Unifem te ondersteunen via een meerjarenplanning gekoppeld aan het eigen buitenlandse beleid en het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking. Het advies onderstreepte ook enkele inhoudelijke speerpunten, zoals de volwaardige integratie van vrouwen in processen van conflictpreventie en vredesonderhandelingen, het ondersteunen van de vrouwenrechten in Afghanistan, de specifieke genderspecten van de asielprocedure en het steunen van een wereldwijd gecoördineerde actie tegen alle vormen van geweld op vrouwen.

Follow-up van de tenuitvoerlegging van het Actieplatform van de Wereldvrouwenconferentie van Beijing

Zie afdeling V.

Le Comité d'avis a au préalable entendu Mme Lily Boeykens, présidente du Centre européen du Conseil international des femmes, et Mme Aloïsa Wörgetter, présidente du groupe de travail *ad hoc* de la Commission des Nations unies de la condition de la femme qui a préparé le Protocole facultatif.

Dans son avis, le Comité d'avis demande avec insistance que la Belgique ratifie le plus rapidement possible le Protocole, au plus tard pour la fin de la législature. Il propose en outre que la Belgique dépose un amendement à ce Protocole, une fois qu'il sera entré en vigueur, afin d'y inscrire des délais précis pour le traitement des plaintes.

L'action de Unifem — État de la situation

Rapport de Mmes de Bethune et Kaçar

Doc. Sénat, n° 2-1487/1.

Le Comité d'avis a invité Mme Noeleen Heyzer, *executive director* du Fonds de développement des Nations unies pour la femme (Unifem), à venir présenter les différents domaines d'action de Unifem et montrer comment la contribution des États donateurs avait été utilisée ces dernières années.

L'exposé a porté essentiellement sur trois thèmes :

1. La paix et la sécurité;
2. La sécurité et les droits économiques des femmes — le « *gender budgeting* »;
3. Les droits humains.

Le Comité d'avis a rendu un avis demandant au gouvernement belge de continuer à soutenir Unifem, notamment sur la base d'un plan pluriannuel lié à la politique étrangère et à la politique de coopération au développement de la Belgique. L'avis a également mis l'accent sur plusieurs priorités quant au fond, telles que l'intégration des femmes dans les processus de prévention des conflits et les négociations de paix, la défense des droits des femmes en Afghanistan, la dimension de genre dans le cadre de la procédure d'asile et le soutien à une action mondiale contre toutes les formes de violence envers les femmes.

Suivi de la mise en œuvre du Programme d'action de la conférence mondiale sur les femmes de Pékin

Voyez la section V.

IV. NETWERK VAN DE PARLEMENTAIRE COMMISSIES BEVOEGD VOOR GELIJKE KANSEN VOOR VROUWEN EN MANNEN IN DE LIDSTATEN VAN DE EUROPESE UNIE EN IN HET EUROPEES PARLEMENT (CCEC)

Op initiatief van de Belgische Senaat werd in 1997 overgegaan tot de oprichting van een samenwerkingsverband tussen de parlementaire commissies bevoegd voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen in de lidstaten van de Europese Unie en in het Europees Parlement. De bedoeling was de uitwisseling van informatie en goede praktijken te bevorderen, alsook meer overleg te voeren rond specifieke politieke thema's in verband met het gelijkheidskansenbeleid voor vrouwen en mannen.

Jaarlijks organiseert het «CCEC-netwerk» op initiatief van een van de lidstaten een conferentie over een of meer specifieke thema's. Op de tweede conferentie, die plaatsvond in 1998 te Lissabon, werd het reglement van de CCEC gewijzigd om het voorzitterschap van de CCEC te koppelen aan het EU-voorzitterschap tijdens het tweede semester van het lopende jaar.

Het Adviescomité voor de gelijke kansen van de Belgische Senaat heeft een delegatie gestuurd naar alle conferenties van de CCEC.

1. In 1999 werd de conferentie georganiseerd te Madrid en stond ze in het teken van «het combineren van het gezinsleven en het politieke leven». Na die vergadering volgde de goedkeuring van:

— een verklaring betreffende de deelname van vrouwen aan de besluitvorming, ingediend door het Spaanse voorzitterschap;

— een motie tot ratificatie van het Protocol bij het Verdrag van de Verenigde Naties over vrouwen en het klachtrecht, ingediend door het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen van de Belgische Senaat (Verslag van mevrouw Kaçar, stuk Senaat, nr. 2-155/1).

2. In 2000 vond de jaarlijkse conferentie van de CCEC plaats te Berlijn. Experts stelden er de resultaten voor van een studie over «Het zoekproces in de loopbaan van jonge meisjes en jonge vrouwen». De conferentie werd afgesloten met de goedkeuring van de Verklaring van Berlijn, die een herdefiniëring geeft van de doelstellingen, de werking en de werkmethodes van het netwerk van de parlementaire commissies bevoegd voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen (Verslag van mevrouw Lizin, stuk Senaat, nr. 2-499/1).

IV. RÉSEAU DES COMMISSIONS PARLEMENTAIRES CHARGÉES DE LA POLITIQUE D'ÉGALITÉ DES CHANCES ENTRE LES FEMMES ET LES HOMMES DANS LES ÉTATS MEMBRES DE L'UNION EUROPÉENNE ET AU PARLEMENT EUROPÉEN (CCEC)

En 1997 a été créée, à l'initiative du Sénat de Belgique, une structure de coopération entre les commissions parlementaires chargées de la politique de l'égalité des chances entre les femmes et les hommes dans les États membres de l'Union européenne et au Parlement européen. L'objectif était de favoriser l'échange d'informations, la diffusion de bonnes pratiques et la concertation sur des thèmes politiques précis liés à la politique d'égalité des chances entre les femmes et les hommes.

Chaque année, le réseau «CCEC» organise une conférence, à l'initiative de l'un des pays membres, sur un ou plusieurs thèmes précis. Lors de la deuxième conférence, qui s'est tenue à Lisbonne en 1998, le règlement de la CCEC a été modifié de manière à lier la présidence de la CCEC à celle de l'Union européenne au cours du second semestre de l'année en cours.

Le Comité d'avis pour l'égalité des chances du Sénat belge a envoyé une délégation à chacune des conférences de la CCEC.

1. En 1999, la conférence a été organisée à Madrid sur le thème de la conciliation de la vie familiale avec la vie politique. À l'issue de cette réunion ont été adoptées:

— une déclaration relative à la participation des femmes dans le processus de décision, présentée par la présidence espagnole;

— une motion en vue de ratifier le Protocole à la Convention des Nations unies sur les femmes relatif au droit de plainte, déposée par le Comité d'avis pour l'égalité des chances du Sénat belge (Rapport de Mme Kaçar, doc. Sénat, n° 2-155/1).

2. En 2000 la conférence annuelle de la CCEC s'est tenue à Berlin. Des experts y ont présenté les résultats d'une étude sur «Le processus de recherche de la voie professionnelle des adolescentes et des jeunes femmes». La conférence s'est clôturée par l'adoption de la Déclaration de Berlin, qui visait à redéfinir les objectifs, le fonctionnement et les méthodes de travail du réseau des commissions parlementaires chargées de la politique d'égalité des chances (Rapport de Mme Lizin, doc. Sénat, n° 2-499/1).

3. De vijfde jaarlijkse conferentie van het netwerk werd gehouden in het Parlement te Stockholm op 26 en 27 oktober 2001. De werkvergadering heeft drie thema's geagendeerd:

- het beginsel van de *mainstreaming*;
- vormen van discriminatie inzake beloning;
- de demografische toestand in Europa en de verhouding tussen de daling van het geboortecijfer en het beleid inzake gendergelijkheid.

Aan het slot van die conferentie werd een Verklaring betreffende de loondiscriminatie tussen mannen en vrouwen aangenomen (Verslag van mevrouw Willame-Boonen, stuk Senaat, nr. 2-1596/1).

4. In 2002 werd de zesde conferentie van het netwerk georganiseerd onder het Deense voorzitterschap. Zoals in Zweden werden verschillende thema's aangesneden:

- marginaliteit van vrouwen uit etnische minderheden;
- geweld binnen het gezin tegen vrouwen;
- mensenhandel;
- gelijke kansen in de ontwerp-grondwet van de Europese Unie.

De deelnemers hebben een Verklaring betreffende het laatste thema aangenomen, met als titel «*Building a democratic Europe for Women and Men*» (Verslag van mevrouw Willame-Boonen, stuk Senaat, nr. 2-1596/1).

5. Met het oog op de sturing van de werkzaamheden van de Europese Conventie — die in principe het eerste deel van haar werkzaamheden in juni 2003 moet beëindigen —, hebben de vertegenwoordigers van Griekenland, dat sinds januari 2003 voorzitter is van de Europese Unie, voorgesteld een buitengewone vergadering te organiseren in het voorjaar.

Die vergadering heeft plaatsgehad te Athene op 31 maart 2003 en werd afgesloten met de goedkeuring van een nieuwe Verklaring betreffende de integratie van het principe van de gendergelijkheid in het toekomstige Europees Constitutioneel Verdrag (Verslag van mevrouw Willame-Boonen, stuk Senaat, nr. 2-1596/1).

V. FOLLOW-UP VAN DE TENUITVOERLEGGING VAN HET ACTIEPLATFORM VAN DE WERELDVROUWENCONFERENTIE VAN BEIJING

1. Deelname aan de drieëntwintigste buitengewone zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties

De eerste wereldconferentie betreffende de status van de vrouw werd in 1975 in Mexico gehouden. Bij

3. La cinquième conférence annuelle du réseau a été organisée au Parlement de Stockholm les 26 et 27 octobre 2001. La session de travail était consacrée à trois thèmes:

- le principe de *mainstreaming*;
- les discriminations en matière de salaires;
- la situation démographique en Europe et le rapport entre la baisse du taux de natalité et les politiques d'égalité des sexes.

À l'issue de la conférence a été adoptée une Déclaration relative aux discriminations salariales entre les hommes et les femmes (Rapport de Mme Willame-Boonen, doc. Sénat, n° 2-1596/1).

4. En 2002, la présidence danoise a organisée la sixième conférence du réseau. Comme en Suède, plusieurs thèmes ont été abordés, à savoir:

- la marginalisation des femmes issues de minorités ethniques;
- la violence domestique à l'égard des femmes;
- le trafic des être humains;
- l'égalité des chances dans le projet de traité constitutionnel de l'Union européenne.

Les participants ont adopté une Déclaration relative au dernier thème abordé, intitulée «*Building a democratic Europe for Women and Men*» (Rapport de Mme Willame-Boonen, doc. Sénat, n° 2-1596/1).

5. Afin d'essayer d'influencer les travaux de la Convention européenne — qui doit en principe terminer la première partie de ses travaux au mois de juin 2003 —, les représentants de la Grèce, amenée à assurer la présidence de l'Union européenne à partir de janvier 2003, ont proposé l'organisation d'une réunion extraordinaire au printemps.

Celle-ci s'est tenue à Athènes le 31 mars 2003 et s'est conclue par l'adoption d'une nouvelle Déclaration visant à l'intégration du principe d'égalité des sexes dans le futur Traité constitutionnel européen (Rapport de Mme Willame-Boonen, doc. Sénat, n° 2-1596/1).

V. SUIVI DE LA MISE EN ŒUVRE DU PROGRAMME D'ACTION DE LA CONFÉRENCE MONDIALE DES FEMMES DE PÉKIN

1. Participation à la vingt-troisième session extraordinaire de l'Assemblée générale des Nations unies

En 1975 s'est réunie à Mexico la première conférence mondiale sur la condition des femmes. Ce fut

die gelegenheid werd de internationale gemeenschap eraan herinnerd dat discriminatie van vrouwen een wereldwijd probleem was. Vijf maanden later werd door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties het decennium van de vrouw (1976-1985) afgekondigd. Een internationale dialoog over de gendergelijkheid werd hierdoor op gang gebracht.

Nadien vond een Wereldvrouwenconferentie plaats in 1980 te Kopenhagen en in 1985 te Nairobi.

In 1995 leidde de vierde Wereldvrouwenconferentie van Beijing tot een hernieuwd wereldwijd engagement voor de toekenning van meer macht aan de vrouwen overal ter wereld. Na afloop van de conferentie werden de Beijing-Verklaring en het Beijing-Actieplatform eenparig aangenomen. Het Actieplatform onderscheidde twaalf kritieke punten die de belangrijkste belemmering zouden vormen voor de vooruitgang van vrouwen en die een concrete tussenkomst van de regeringen en van het maatschappelijk middenveld vereisten.

Overeenkomstig de aanbevelingen van het Beijing-Actieplatform riep de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in januari 1998 op tot een buitengewone zitting om na vijf jaar de vooruitgang, geboekt sinds het Beijing-Actieplatform, te evalueren.

Deze buitengewone zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties — doorgaans «Beijing+5» genoemd — vond plaats in New York van 5 tot 9 juni 2000 onder de titel: «Vrouwen 2000: gelijkheid tussen de geslachten, ontwikkeling en vrede voor de eenentwintigste eeuw».

De doelstelling van deze buitengewone zitting van de Algemene Vergadering was de regeringen en het maatschappelijk middenveld de kans te geven goede praktijken met elkaar te delen en de huidige uitdagingen en belemmeringen bij de uitvoering van het Beijing-Actieplatform te onderzoeken. Bovendien werden verdere acties en initiatieven genomen om de gelijkheid tussen de geslachten voor het volgende millennium te bereiken. Op het einde van de zitting werd tevens een politieke verklaring door de lidstaten afgelegd, die oproept tot een herbevestiging van het Beijing-Actieplatform.

Een delegatie van het Adviescomité voor de gelijke kansen voor vrouwen en mannen heeft deelgenomen aan die drieëntwintigste buitengewone zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Vooraf had het Adviescomité verscheidene vergaderingen gewijd aan de follow-up van de uitwerking van de discussietekst voor die buitengewone zitting.

De deelname aan die zitting werd behandeld in een uitvoerig verslag van het Adviescomité (Verslag van mevrouw Kestelijn-Sierens, stuk Senaat, nr. 2-334/1).

l'occasion de rappeler à la communauté internationale que la discrimination à l'égard des femmes était un problème mondial. Cinq mois plus tard, l'Assemblée générale des Nations unies proclamait la décennie des Nations unies pour la femme (1976-1985). Cette initiative a lancé un dialogue de portée internationale sur l'égalité entre les sexes.

Une conférence mondiale des femmes s'est ensuite tenue à Copenhague en 1980 et à Nairobi en 1985.

En 1995, la quatrième Conférence mondiale sur les femmes tenue à Pékin provoquait un renouveau des engagements mondiaux pour l'attribution de pouvoirs accrus aux femmes partout dans le monde. À l'issue de la conférence furent adoptés à l'unanimité la Déclaration de Pékin et le Programme d'action de Pékin. Le Programme d'action définissait douze domaines critiques, représentatifs des obstacles principaux à la promotion de la femme et pour lesquels une action concrète des gouvernements et de la société civile était nécessaire.

Conformément aux recommandations du programme d'action de Pékin, l'Assemblée générale des Nations unies a appelé en janvier 1998 à l'organisation d'une session extraordinaire afin d'évaluer — cinq ans plus tard — les résultats engrangés depuis le Programme d'action de Pékin.

Cette session extraordinaire de l'Assemblée générale des Nations unies — généralement désignée par l'expression «Pékin +5» — a eu lieu à New York du 5 au 9 juin 2000. Elle était intitulée: «Les Femmes en l'an 2000: égalité entre les sexes, développement et paix pour le XXIe siècle».

Le but de cette session extraordinaire de l'Assemblée générale était de donner aux gouvernements ainsi qu'à la société civile l'occasion d'échanger de bonnes pratiques et d'examiner les défis et les entraves qui existent actuellement au niveau de la mise en œuvre du Programme d'action de Pékin. D'autres actions et initiatives ont en outre été prises en vue de réaliser l'égalité entre les sexes pour le prochain millénaire. À la fin de la session, les États membres ont fait également une déclaration politique qui appelle à confirmer le Programme d'action de Pékin.

Une délégation du Comité d'avis pour l'égalité des chances a participé à cette vingt-troisième session extraordinaire de l'Assemblée générale des Nations unies. Au préalable, le Comité d'avis avait consacré plusieurs réunions au suivi de l'élaboration du texte de discussion pour cette session extraordinaire.

La participation à cette session a fait l'objet d'un rapport détaillé du Comité d'avis (Rapport de Mme Kestelijn-Sierens, doc. Sénat, n° 2-334/1).

2. Evaluatie van het Belgische regeringsbeleid

Krachtens de wet van 6 maart 1996 strekkende tot controle op de toepassing van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die in 1995 te Beijing plaatsvond, moet de regering jaarlijks aan het Parlement verslag uitbrengen over het beleid dat gevoerd werd overeenkomstig de doelstellingen van de vierde Wereldvrouwenconferentie. Deze verplichting geldt ook voor de minister van het Gelijkekansenbeleid en de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking.

Op initiatief van het Adviescomité voor gelijke kansen heeft de Senaat jaarlijks een plenaire vergadering gewijd aan de voorstelling en bespreking van dat jaarverslag van de Belgische regering. In 2000 en 2002 werd het parlementair debat voorafgegaan door een colloquium in de loop waarvan de Raad van de gelijke kansen en de overkoepelende vrouwenorganisaties (*Conseil des Femmes francophones* en *Nederlandstalige Vrouwenraad*) hun opmerkingen aangaande voornoemd verslag hebben toegelicht (cf. de verslagen nr. 2-781/1; nr. 2-1291/1 en de handelingen van de plenaire vergaderingen van 10 en 18 mei 2000, nr. 2-43 en nr. 2-46; van 20 juni 2001, nr. 2-126; en van 9 oktober 2002, nr. 2-229).

Na de voorstelling van het verslag van het jaar 2000 heeft het Adviescomité aanbevelingen uitgewerkt voor het toekomstige regeringsbeleid (stuk Senaat, nr. 2-781/2).

VI. VARIA

Het Adviescomité heeft een ontmoeting gehad met verscheidene delegaties van vrouwelijke parlementsleden die een bezoek brachten aan de Belgische Senaat:

- een delegatie van de Republiek Kongo onder leiding van mevrouw Jeanne Dambendzet, minister van Ambtenarenzaken, Administratieve Hervormingen en Promotie van de Vrouw;
- een delegatie van de Nationale Assemblée van Vietnam;
- een delegatie van het Angolese Parlement;
- een delegatie onder leiding van de minister van Gelijke Kansen van Kazachstan.

VII. STEMMING

Dit verslag is eenparig goedgekeurd door de 8 aanwezige leden.

De rapporteurs,
Sabine de BETHUNE.
Magdeleine WILLAME-BOONEN.

De voorzitter,
Iris VAN RIET.

2. Évaluation de la politique du gouvernement belge

En vertu d'une loi du 6 mars 1996 visant au contrôle de l'application des résolutions de la Conférence mondiale des femmes de Pékin de 1995, le gouvernement est tenu de présenter chaque année au Parlement un rapport sur la politique qu'il a menée conformément aux objectifs de la quatrième conférence mondiale sur les femmes. Cette obligation pèse aussi sur le ministre de l'Égalité des chances et le secrétaire d'Etat à la Coopération au Développement.

À l'initiative du Comité d'avis pour l'égalité des chances, le Sénat a consacré chaque année une séance plénière à la présentation et la discussion de ce rapport annuel du gouvernement. En 2000 et 2002, le débat parlementaire a été précédé d'un colloque au cours duquel le Conseil de l'égalité des chances et les organisations faïtières de femmes (*Conseil des femmes francophones* et *Nederlandstalige Vrouwenraad*) ont présenté leurs remarques sur ledit rapport (voyez les rapports n° 2-781/1, 2-1291/1 et les annales des séances plénières des 10 et 18 mai 2000, n° 2-43 et n° 2-46; du 20 juin 2001, n° 2-126; et du 9 octobre 2002, n° 2-229).

Après la présentation du rapport de l'année 2000, le Comité d'avis a élaboré des recommandations pour la politique future du gouvernement (doc. Sénat, n° 2-781/2).

VI. DIVERS

Le Comité d'avis a rencontré plusieurs délégations de femmes parlementaires en visite au Sénat de Belgique:

- une délégation de la République du Congo, menée par Mme Jeanne Dambendzet, ministre de la Fonction publique, des Réformes administratives et de la Promotion de la femme;
- une délégation de l'Assemblée nationale du Vietnam;
- une délégation du Parlement angolais;
- une délégation menée par la ministre de l'Égalité des chances du Kazakhstan.

VII. VOTE

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 8 membres présents.

Les rapporteuses,
Sabine de BETHUNE.
Magdeleine WILLAME-BOONEN.

La présidente,
Iris VAN RIET.

BIJLAGE I

Deze bijlage blz. 20 en 21 is uitsluitend gedrukt beschikbaar.

ANNEXE I

Cette annexe pp. 20 et 21 est uniquement disponible sur support papier.

|

BIJLAGE II

Deze bijlage blz. 22 tot en met 45 is uitsluitend gedrukt beschikbaar.

ANNEXE II

Cette annexe pp. 22 à 45 est uniquement disponible sur support papier.

